

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Exporturile au reprezentat unul dintre principalele motoare de creștere economică care au scos economia României din criză, însă în ultimii ani s-a remarcat o tendință de sporire mai accelerată a ritmului importurilor față de cea a exporturilor. Astfel, s-a ajuns ca în perioada ianuarie-octombrie 2017, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2016, deficitul de cont curent să crească cu aproximativ 53%, ajungând de la 2,83 mld. euro la 5,3 mld. euro. La un PIB de 837 mld. lei (aproximativ 183,6 mld. euro) pentru anul 2017, deficitul de cont curent a depășit 2,88% din PIB și este în creștere. Această cifră reprezintă cel mai ridicat nivel din anul 2012, în condițiile în care avem date doar pentru 10 luni din anul 2017.

În momentul de față, România este printre puținele state din cadrul Uniunii Europene care mai înregistrează o balanță negativă a contului curent, fiind singura țară care consemnează un trend ascendent clar, fiind de așteptat ca acesta să ajungă la peste 3% din PIB. Din cele 28 de state membre, o singură țară înregistrează un deficit de cont curent mai mare decât al României, alte 7 înregistrează un deficit mai mic, în timp ce restul țărilor consemnează excedente. Comparând cu alte state din Europa Centrală și de Est, se poate observa că țări din jurul nostru, ce au structuri ale economiilor naționale relativ asemănătoare cu ale României, au excedent al balanței contului curent. Țări precum Bulgaria și Ungaria au avut un excedent al balanței contului curent de 5,4% din PIB, respectiv 6,2% în anul 2016.

România are un grad ridicat de concentrare a exporturilor, astfel încât primii 10 exportatori dețin 17% din exporturile țării noastre. Primele 100 de firme exportatoare reprezintă 49,9% din total, iar primele 500 de firme exportatoare au o pondere a exporturilor de peste două treimi (73,7%). În anul 2016 au fost 21.900 de companii ce au desfășurat activități de export, dintre care puțin peste 100 de firme au avut o cifră de afaceri mai mare de 100 mil. euro. În același timp, numărul companiilor importatoare este de patru ori mai mare. De asemenea, din primii 100 de exportatori, doar 5 firme sunt cu capital majoritar românesc, respectiv 40 de firme din primii 500 de exportatori. Ceea mai mare parte a companiilor cu capital autohton au cifre de afaceri anuale de 3-4 mil. euro și conform unor analize din piață reprezintă între 8-12 mld. euro.

Cu excepția regiunii București-Ilfov, toate celelalte regiuni ale României au un PIB/locuitor sub 75% din media Uniunii Europene. În plus, două dintre acestea se află printre cele mai sărace din Uniunea Europeană, Regiunea Nord-Est cu un PIB/locuitor de 34% din media europeană, respectiv Regiunea Sud-Vest cu 40% din medie. Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede la art. 107 faptul că pot fi compatibile cu piața internă

ajutoarele destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut. Regulamentul nr. 651/2014 al Comisiei Europene, privind aplicarea art. 107 din TFUE specifică faptul că nu se aplică ajutoare regionale care favorizează activitățile din sectorul siderurgic, din sectorul cărbunelui, din sectorul construcțiilor navale, din sectorul fibrelor sintetice, din sectorul transporturilor și al infrastructurii conexe, din sectorul producerii și distribuției de energie și al infrastructurii pentru aceasta, din sectorul agricol, silvicultură, pescuit și acvacultură, sectorul minier și al exploatării în carieră.

Companiile cu cifre de afaceri mari nu sunt afectate de disparitățile dintre diferite regiuni ale unei țări sau dintre state. În general, acestea nu depind doar de piața locală din regiunea în care își desfășoară activitatea și sunt capabile să își promoveze produsele fără probleme în afara regiunii și chiar în afara granițelor unei țări. Aplicarea unei astfel de măsuri, fără existența unui prag maxim privind cifra de afaceri, ar face ca aceste companii ce nu au cu adevărat nevoie de această facilitate să beneficieze de ea. Astfel, un prag de 100 mil. euro privind cifra de afaceri anuală este suficient de mic încât companii foarte mari să nu abuzeze de această măsură și suficient de mare încât să permită IMM-urilor să se dezvolte.

Deși într-o primă etapă tendința ar fi de scădere a veniturilor, luând în considerare experiența unor măsuri similare luate în trecut, este de așteptat să avem în realitate de a face cu un efect multiplicator de creștere a veniturilor. Fără a lua în considerare efectul multiplicator, bugetul statului ar avea o scădere a încasărilor în primul an de aplicare al măsurii. În Strategia fiscal-bugetară pentru anii următori, în condiții normale se preconizează o creștere a exporturilor de 5-6% pe an, astfel că oricum va înregistra o atenuare a impactului negativ asupra veniturilor. Dacă ne uităm la primul an de aplicare al OUG nr. 217/1999, vom vedea că în anul 2000 a avut loc o creștere a exporturilor de aproximativ de 20%, procent similar și în anul următor.

Având în vedere argumentele enunțate mai sus, rezultă că un stimulent fiscal care să permită întreprinderilor din România să se extindă pe piețele internaționale este foarte necesar, atât pentru dezvoltarea lor cât și pentru economia națională. Această măsură poate determina mai multe întreprinderi să înceapă să desfășoare activități de export, în condițiile în care doar aproximativ 22.000 de firme din totalul de aproximativ 600.000 o fac. Luând în considerare și faptul că doar 12 mld. euro din cele aproximativ 60 mld. euro, cât sunt exporturile țării noastre, sunt realizate de firme cu capital autohton, putem deduce că orice măsură care stimulează întreprinderile românești să exporte este benefică. De asemenea, această măsură poate determina și o creștere a investițiilor străine directe și o repartizare mai omogenă a acestora, în condițiile în care, până acum, cea mai mare parte dintre ele s-au îndreptat către regiunea București-Ilfov.

Creșterea exporturilor, atât prin încurajarea producătorilor autohtoni, cât și prin creșterea ISD-urilor, înseamnă locuri de muncă mai multe în economie și venituri mai mari pentru statul

român, precum și o creștere a bunăstării populației. De asemenea, o balanță pozitivă a contului curent înseamnă și o creștere mai sănătoasă pentru economia noastră, un efect fiind și aprecierea monedei naționale.

În concluzie, considerăm că propunerea ca contribuabilii ce încasează venituri în valută din activitatea de export să plătească o cotă de impozit de 5% pentru partea din profitul impozabil care corespunde veniturilor din exporturi este bine venită.

În numele inițiatorilor:

Silvia-Monica Dinică - Senator USR

